

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Fonduri bisericești.

II.

Dumiriți în punctul neceității fondurilor, ne vom da seama de cauzele ce au împedecat până acum formarea fondurilor.

Punând în discuție chestiunea, sunt deplin convinși, că fiecare din noi vine lipselor o pune pe timp și împrejurări. Biserica noastră, — zice-se, — în toate timpurile a fost eschisă din cadrele constituției patriei. Legile civile o eschideau. După lege ea avea drept de existență în patria noastră numai *usque ad bene placitum* al nobililor, cari de sine înțeles, nu suferiau să se îmbogățească, nu sufereau nici zidiri pompoase bisericești, ci niște mizerabilități de lemn de toată compătimitatea, la un loc undeva retras, cari mai mult sămăneau a *colibi*, decât a casă pentru cultul divin. Înțelegem deci foarte bine exclamația acelui episcop, care văzând soarta tristă a bisericii și persecuțiile la cari era expusă ar fi exclamat: „Așa-ți trebuie Doamne! Dacă ai lăsat de batjocură poporul român, să se batjocorească și casa Ta!” De se bucura biserica noastră de privilegiile altor biserici, altfel am sta astăzi. Am întrece poate în bogății biserica catolică.

Au multă dreptate ceice astfel judecă. Adevărul istoric e pe lângă ei. Feudalismul veacurilor de tristă aducere aminte a fost stânginitorul bisericii noastre.

Dar nu de asta e vorba aci. Vorba e, că cât de târziu, dar totuși a sosit vremea descătușării și pentru noi. De multel deja nu mai suntem biserica asuprită. Restimpul de 60 de ani e destul de lung, ca să putem arăta succese multămitoare. Putem ori nu putem să ne mândrim cu succesele?

Foarte optimist trebuie să fie celce afirmă, că e multămit. În centru avem, da, multe fonduri,

avem și la unele periferii. Meritul pentru acestea se cuvine unor spirite mai altruiste, de o umanitate adevărat evanghelică, cari nu atât pentru sine, ci binelui de obște au trăit și s'au jertfit. Incolo — secetă, întunecare complet.

Bine e să se și retacă stările triste, căci numai sângerare cauzează amintirea lor inimilor mai simțitoare.

Țăranul român — zice-se — este turmă mare și bună de lapte. Jertfește mult și grabnic pentru biserică. De ce în cazul ce ne interesează se arată atât de puține urme despre jertfa sa proverbială?

Consult ar fi să se poată retăcea și aci cauzele, însă mizeria prezentului este cu mult mai strigătoare, decât să se poată impune tăcerea.

S'a erigat în multe părți în dogmă, că preotul e biserica. Cine dă preotului, bisericii dă. Țăranul simplu, neștiind face deosebire între biserică și preot, ba identificând aceste două, bun bucuros s'a învoit, că ce dă el bisericii — să fie a preotului, căci preotul înalță rugăciuni la altar pentru sufletele păcătoșilor și mijlocește împăcare între Dumnezeu și om. *Am avut deci preoți bogăți și biserici sărace*. De ele mai puțin s'au îngrijit ceice dela altar trăiau. Cu cât preoții erau mai în stare, cu atât vegetau bisericile.

Că incorect s'a lucrat așa, se înțelege de acolo, că averea privată în prima ori a doua generație deja trece, fie cât de multă, pecând dacă ea se câștiga pentru biserică, creștea cum crește aluatul din covată și poate chiar familiei preoților era cu mult de mai mult folos.

Dogma aceasta n'a putut fi susținută mult. Țăranul luminându-se cu timpul a început a fi nemulțumit. A aflat adevărul, că preotul căruia i-a testat bani, pământ, etc., pânăce era în viață a împlinit slujbele la cari s'a obligat. După moartea sa următorul n'a mai ținut cont de

obligamentele antecesorului. Rezultatul a fost un fel de resenz în popor. Unii preoți — *conștii de resenz* — au îndemnat parohienii la daruri pentru biserică, însă cu condiția, ca *usufructul* (folosința) banilor, pământurilor, date bisericii, să fie al lor.

Demni de laudă, nu-i vorbă, astfel de preoți. De îndatăce însă în zelul lor a residat și un fel de *egoism* personal, cauza s'a deochiat binisor în ochii poporului, care nu persoane, ci instituția bisericii voia să o ajute.

Manipulațiile incorecte cu averea bisericii, provenite din tănuirea venitelor bisericești și întrebuintarea pentru sine a acelor, nu trebuie să le accentuez eu, ca cauze împedecătoare. Le știu toată obștea. Frecățile, gâlcevele tocmai în astfel de parohii obvin. Necum floreni, dar nici cruceri nu jertfește acolo poporul pentru biserică. Cu drept cuvânt zice: „Nu am bani de pradă pentru Petru ori Pavel!”

Iată cum cauzele de natură subiectivă au împedecat și împedecă sporul intensiv în averile bisericești! Să se eschidă interesele personale! Indată cauza dobândește față mai ideală, deci veselă și atrăgătoare pentru popor.

Există cauze împedecătoare de progres în averi și de natură obiectivă. Intre aceste vom număra lipsa de *însușire la conducători, prea marea comoditate, să-i zicem lenea, apoi pășirea fără tact*.

Țăranul e ca și pământul. Trebuie să știe omul, când și cum se poate lucra, ca să dea fructe. Dacă neglijăm lucrarea, ori pășim față de țăran în forma care nu-i convine, bruscându-l, nu putem aștepta nici o jertfă dela el. Rar s'a văzut să fie întimpinat cu pâine celce aruncă cu petri.

Și în urmă, ca cele mai mari pedeci, trebuie să se considere lipsa de *inițiativă și pricepere* din partea conducătorilor. Oamenii noștri au psihologia lor proprie. Dacă

pornesc ceva, apoi vreau să-i și vadă sfârșitul. În lucruri ce sună pe ani, poate veacuri înainte, nu prea întră, lipsindu-le încrederea și curajul.

„Cu nimic înzadar începem — zic — căci scopul tot nu se ajunge!”

Câte vorbe atâtea păcate. Cine astfel cugetă uită două împrejurări esențiale. *Intâi*, nu sunt în clar cu ideea, că din scântee se face vâpaia și din picur marea, ceea ce dovedesc toate întreprinderile timpului modern, ale cărui succese pe toate terenele residă în unirea forțelor, a două, astfel de oameni uită, că tot așa au cugetat și bătrânii, și rezultatul a fost *retragerea* dinaintea spiritului timpului — *lipsa de energie*, care e egală cu *nelucrarea*.

Un proverb român zice, că dacă s'ar uita omul la păturile din câte e făcută plăcinta, n'ar mânca plăcintă.

Astfel au pățit-o bătrânii și o vom păți și noi. Nu timpul e de vină și împrejurările, ci *noi*, cari nu ne punem pe lucru, ci așteptăm lume mai bună, vremi mai prielnice și ușoare. Acele însă n'au fost și nu vor fi, căci fiecare period își are năcazurile sale.

Cunoscând deci, că fiecare minut întârziat poate să ne aducă peirea, să ne punem pe lucru, ca ceice trăim azi, barem în parte să ne vedem cu ochii visul împlinit. Viața animalică nu ne aduce, și așa, ceva mângăere. În luptă spirituală e viața!

Vasile Gan
protopresbiter.

Transacția. Ziarele din capitală ne aduc știrea, că după patru zile de aproape neîntreruptă pertractare, miniștrii noștri au ajuns Sâmbătă sara la înțelegere cu colegii lor din Austria, cu privire la legarea pactului vamal-comercial, iar divergențe de păreri principiare azi nu mai există între ei. Asupra amănunțelor înțelegerea între cele două guverne se va face astfel, ca în cursul următoarelor două săptămâni proiectele de lege referitoare la pact se poată fi prezentate negreșit ambelor parlamente.

FOIȘOARĂ.

Pilat din Pont.

— În istorie și tradiție —

de Seb. Stanca.

Una din persoanele vremilor vechi, cari au rămas pe veci neperitoare în amintirea popoarelor, este și guvernatorul Pilat din Pont, în zilele căruia s'a săvârșit răstignirea și învierea Mântuitorului nostru. Despre acest Pilat, ajuns neperitor în urma unui fapt de câteva clipe a interogatorului ținut cu Isus Christos, ne-a păstrat istoria puține date sigure și și aceste destul de umbrite de nesiguranță. Cu atât mai multă importanță i-a dat însă fantasia poporului.

Aceasta i-a dăinuit numele în cursul tuturor vremilor în lumină mult mai vie, amestecându-l în fel de fel de legende, cari de fapt n'au avut nimic de a face cu Pilat însuși. Și aceasta cu atât mai vârtos, cu cât viața și isprăvile lui Pilat nu erau știute de limba cârților și de mintea popoarelor.

Astfel s'a format cu vremea în jurul persoanei lui Pilat un întreg cerc de po-

vestiri, legende, misterii, ba și în zilele noastre i-s'a făcut loc în diferite romane, novele, piese teatrale și alte produse literare.

I.

Nici începutul, nici sfârșitul vieții lui Pilat, istoria nu îl cunoaște. Puținele date asupra vieții lui ni-le-a păstrat în locul prim sf. scriptură, căreia are să-i mulțamească Pilat nemurirea numelui său. Aceste date ne spun, că Pilat a fost guvernator al provinciilor romane Iudea și Samaria. A fost contemporan cu Vitelius, guvernatorul Siriei, iar imperator roman pe acea vreme era Tiberiu. Socotind deci împrejurarea aceasta, direcția lui Pilat cade între anii 26—36 d. Ch. în vremea când s'a întâmplat marea tragedie a Mântuitorului creștinătății.

Locul de domnie al lui Pilat era Cesarea. În zilele de sărbători mari, cum erau sărbătorile Paștilor, Pilat trecea cu întreaga curtea lui la Ierusalim, în palatul lui Irod, de unde împărțea dreptate poporului. Palatul acesta era o adevărată capd'operă artistică, deamă de un domnitor ca Irod, care nu cruțase în vremea tinereții sale muncă și cheltuială, ca să-i facă un lăcaș de adevărată splendoare. Azi palatul e ruină. Singure turnurile lui Phasael și Hippicus stau cernite de vreme și privesc cu mândria vredniciei lor de odinioară la piticile vremi ce s'au strecurat pe lângă ele în cursul veacurilor.

Câțiva soldați turci moroși străjuesc azi porțile, prin cari a trecut Irod de atâtea ori cu triumf și alai. În acest palat a făcut Pilat judecată și asupra lui Cristos, în ziua Vinerii dela sărbătoarea Paștilor, dându-l pe mâna întunecaților ovrei să-l răstignească.

Domnia lui Pilat se crede că a fost o epocă de volnicii și absolutism brutal. A despoiat templele iudeilor, a batjocurit locurile lor sfinte, căutând anume să răzvrătească poporul, pentru ca să aibă prilej să sugrume răscoala cu sabie și foc, și astfel să-și facă merite la cesarul dela Roma.

Astfel cu prilejul unui praznic jidovesc el dă poruncă ostașilor să omoare câțiva Galileeni, iar cu alt prilej omoară pe muntele Garizim câțiva Samariteni. Din cauza aceasta, învrăjbindu-se cu Irod, fiii acestuia, patru, părăse pe Pilat la împăratul Tiberiu, iar Samaritenii ridică plângere împotriva lui la direcatorul lor Vitelius.

În urma acestor acuze și a altor plângeri împotriva lui, Tiberiu rechemă pe Pilat la Roma.

Pilat pleacă. Norocul lui a fost însă, că înainte de sosirea lui la Roma cu câteva zile Tiberiu moare, căci de nu, cine știe ce pedeapsă aspră l-ar fi așteptat.

Atâtea ne spune istoria despre viața lui Pilat. Cu moartea lui Tiberiu pier și numele lui Pilat pentru istorie. Unii cred, că Pilat s'a sinucis în Galilea, atunci când a fost rechemat la Roma, alții dimpotrivă zic, că a sosit la Roma, și târziu după aceea a fost pedepsit cu moarte de împăratul Nero și ca cetățean roman, în senzul legilor romane, a fost decapitat sub domnia lui Nero. Iosif Flaviu spune, că împăratul Tiberiu a destituit pe Pilat din postul lui și a dat poruncă lui Vitelius să-l prindă. Acesta îl trimite la Roma. Tot Flaviu spune, că Pilat era viclean, tiran și crud. Eusebiu spune, că Pilat, după răstignirea lui Iisus, s'a retras în Galia, unde s'a sinucis. Iată deci, că istoria încă nu poate da date sigure despre sfârșitul său, fapt care a îndreptățit fantasia poporului să-l întregască după plac.

Numele lui Pilat derivă după unii dela latin. *pilum* (săgeată), iar după alții dela *pillatus* (cu pălărie), de unde se deduce, că ar fi făcut parte din ceata celor aleși ai Romanilor, cari aveau drept să poarte pălăria romană. Pronumele *Pontius* (din Pont) i-s'a dat probabil în urma faptului, că mai înainte fusese guvernator al provinciei Pontus, tot în răsăritul îndepărtat.

(Va urma).

† Iosif Cirlea.

Noi Românii ardeleni suntem un neam de oameni săraci. Suntem săraci, nu pentru că ne-ar lipsi conștiința înțelegerii rostului nostru de oameni, cu anume meniții ideale, sau pentru că am fi străini de ceea ce se cheamă viață sufletească conștientă în istoria unui popor, ci pentru că durerile și suferințele cari în atâtea scurșuri de veacuri s'au ținut fără întrerupere de noi, ne-au imbrăncit, ne-au umilit, opăcind în chip ne mai pomenit viața noastră sufletească și materială. Au fost vremi, când să pareă că o să răsără mai blând, noi un mare om al lumii, mai plin, mai mângâitor; însă nori întunecați plini de vobura primejdiei fioroase, spulberau îndrăzneala făuririi unor asemenea visuri în mintea noastră de oameni cu sufletele înghințate înaintea trufiei stăpânitorilor. Abia ioi colea de să putea smulge câte unul mai îndrăzneț din sărăcie, din miseria unei vieți chinuite și el trebuia să plătească scump, foarte scump prețul acestei schimbări în bine. Iei dădea credința, viața sufletească, căci altă viață a sufletului decât credință n'aveau. Și totuși această supremă jertfă a lor însemna prea puțin, sau chiar nimic, pentru mulțimea celor „rămăși în urmă”. Multă dreptate are deci un mare ougetător al neamului nostru, când spune că: „am trăit totdeauna o viață de umilință fără nădejde și cu mai puțină simțire în trecutul depărtat, dar simțind din ce în ce mai dureros lipsa noastră de noroc, în timpurile apropiate de noi”. Și ceea ce a susținut în chip atât de minunat, viața noastră, pe lângă tot potopul de asupriri și suferințe neîncetate, a fost legea sufletului nostru, legea creștină. Din clipa răsăririi noastre în aceste văi ardeleni, în această lege am trăit. Am rămas săraci, dar în sufletul nostru să întemeia puternic legea iubirii, legea credinței și a nădejdii. Și astfel iubiam biserica care păstra această lege, ne apropiam de ea tot mai mult și înțelegeam pare că prin o lumină tainică o muncă noastră, viața noastră, sufletul nostru numai prin biserică poate trăi.

Am ridicat deci, Voevod și cerșetor deopotrivă, din sărăcia noastră în decursul veacurilor senine și furtunoase, lăcșuri cari străjuiau această lege creștină. Le-am înzestrat cu averi întinse în conștiința însemnătății lor, dar și pe motivul că ele ne-au dat un suflet imbrăcat în haina albă a iubirii, un suflet care prin însușirile lui ne puneau mult deasupra nemuritorilor cari stăteau în preajma noastră. Iar astăzi am ajuns să o socotim drept oetatea sorocită să cuprindă și să apere toată ființa noastră, tot avutul nostru sufleteș și material. Azi, pentru noi biserică și naționalitate sunt două noțiuni, oari nu se pot desface una de alta.

Jertfa pentru biserică e deopotrivă jertfă pentru neam. Și astfel, acei Români cari în zilele noastre vestitoare de vremuri mohorâte, aduc jertfe, sunt vrednici să fie pomeniți în coloanele ziarelor, nu pentru a satisfacă unor anume vanități sau veleități omenești, nici în vederea menajării unor softvărșite, ci pentru vrednicia faptelor săvârșite, care spun înaintea mulțimii să-și câștige neconținut pilduitori.

Pentru lupta pe care trebuie să o purtăm acum și în viitor, astfel de fapte, astfel de jertfe pentru biserică, sunt acte de cea mai înaltă însemnătate națională. Din paginile istoriei noastre să desfac nume, oari strălucesc tocmai prin săvârșirea acestor fel de fapte, menite să întărească temelie materială a cetățuiei noastre culturale.

Le aflăm și în istoria contemporană, servind cu aceiași conștiință, cu aceleași puteri, neamul din care au răsărit. Sunt însă unele, cari lipsite de sgomotul reclamei stereotipe își trec fapta în tăcere, și astfel numele vrednic, cinstit să perde, dispăre acoperit de obicinuital tipic al uitării omenești. Acestea trebuiesc descoperite și amintite, pentru un anume sentiment de pietate ce suntem datori să le păstrăm și în special pentru importanța națională a faptei săvârșite.

Nu sunt puține aceste nume. În zilele din urmă numărul lor s'a mai sporit cu unul: Iosif Cirlea din Alba-Iulia!

Un nume de familie care de sigur înseamnă ceva în viața noastră bisericăscă-națională.

Abia 43 de primăveri a ajuns și a trebuit să dispară din rândul oamenilor de inimă, din rândul Românilor buni și cinstiți. Inmormântarea i-s'a făcut Joi în 26 Septembrie st. n. servind protopresbiterul Ioan Teculescu, cu asistența preoților F. Rusan și V. Cadar. Au fost reprezentate toate oficiile politice ale orașului și au fost de față mulți prietini ai răposatului, și Români număroși din împrejurime.

Protopresbiterul Teculescu, care nu este numai un om harnic, ci și un vorbitor iscusit, a rostit o predică atât de pătrunzătoare, atât de duioasă, preamărind vrednicia răposatului și prietenului, încât ascultătorii nu puteau să-și oprime ivirea unui oftat trist, în care se cuprindea atâtea părere de rău pentru cel mort. A arătat însușirea iubirii față de deaporașele a răposatului, ilustrându-o cu faptul creșterii alor 3 fete orfane de mamă, inima largă față de cei lipsiți, și în special dragostea către biserică. Apoi în cuvinte de un adevărat avânt oratoric, a proslăvit ultima faptă creștinească și românească a răposatului, prin care donează întreaga sa avere de mare proprietar, bisericii românești ortodoxe din Alba-Iulia!

Cu adevărat, o faptă, pentru care numai un suflet adânc pătruns de cuvântul evanghelic, se poate hotărî. Iar din punct de vedere național, numai o minte deplin luminată, asupra rostului mare al bisericeii în viitor și asupra nevoilor neamului nostru. Și astfel fapta răposatului Iosif Cirlea trece în domeniul faptelor istorice, trebuind să fie pomenită cu laudă, ca una care este săvârșită să ajute păstrarea ființei a sufletului nostru românesc. E bine deci, ca vestea acestor fel de lucruri, să pătrundă departe până în cea mai umilă colibă românească, pentru vrednicia lor, pentru însemnătatea lor și pentru sălășluirea îndemnului sfânt, întru făptuirea aceluiași lucruri, în multe suflete cinstite.

E mai mult decât îndreptățită astfel jalea Românilor din Alba-Iulia, durerea soției și a fiicelor crescute, a fraților săi, între cari este și venerabilul domn Mihai Cirlea, notarul publ. regeș din Abrud, vrednicul Român, muncitor, harnic și luptător neobosit pentru înaintarea noastră culturală și pentru tot ce se cheamă cauză românească.

Noi înțelegem această durere, pe care Domnul îndurărilor să li-o aline, să li-o potolească cu milostivirile sale cele bogate. Dar adânc convinși și de importanța faptei răposatului Iosif Cirlea, cu zmerenie ne plecăm înaintea ei. Căci înțelegem pe deplin, că viața noastră cinstită atâră de la vrednicia bisericeii, dela puterea și bogăția ei, atât sufletească cât și materială. Deci spre ea să ne îndreptăm sufletul, dovedindu-ne dragostea ce i-o păstrăm prin jertfa minții, muncii și a banului făcător de minuni, căci numai ea, biserica noastră va fi singura mântuitoare a neamului românesc din Ardeal și Țara-ungurească.

I. Crainic.

Serbări în Săliște.

(Raport special)

— 30 Septembrie n.

(Fine).

Duminecă dimineața la orele 8 și jum. au participat iarăși toți în corpore la serviciul divin, la sfârșitul căruia P. O. D. protopresbiter Dr. Ioan Stroia a celebrat cu asistența preoților I. Șteflea și S. Mihăilțian, un parastas în amintirea membrilor răposati. Cântările funebre au fost executate de corul învățătorilor din Săliște și jur. Publicul foarte numeros din biserică și în special de străini au rămas adânc impresionati de duioșia cântărilor noastre bisericăști-funebre și de priceperea protopopului Dr. Stroia, întru imprumutarea unui caracter solemn, slujbele bisericăști. Caruit acest parastas, comitetul central al Reuniunii pompierilor din comitat și-a ținut ședința obicinuită. Acesteia ia urmat la orele 10 și jum. ședința festivă a Reuniunii pompierilor voluntari din Săliște, în sala cea mare a școlii românești. Reuniunea de cântări din loc, a executat cu pricepere compoziția lui Anastasescu: „Cu noi este Dumnezeu”. Puterea de vrajă a cântării sărbătorești și farmecul delicios al costumelor românești de pe scenă au captivat cu desăvârșire inimile celor din sală, cari au ținut să răsplătească pe cântăreții de o pitorească frumseță, prin un ropot de aplauze prelungit. A ținut apoi un discurs căpitanul pompierilor. Dl I. Banciu, în care arată importanța sărbătorei, salutând în cuvinte călduroase adunarea generală.

Cântăreții frapază publicul cu „Trompetele răsună”, admirabila cântare cu nesfârșite variații bogate, închinată în cinstea celor cari alcătuiesc oastea „țării”.

După aceasta secretarul P. Giura cetește pe scurt istoricul reuniunii, din care s'a desfac nume însemnate ca Maxim, Ivan ș. a. Să dau apoi membrilor fundatori, cari sunt încă în viață diplome de onoare. Reuniunea de cântări mai execută în sfârșit înălțătorul „Imn al unirii”, de C. Porumbescu, acompaniată de orchestra pompierilor. Sentimentele de bucurie provocate de acest imn însușitor au căutat să se manifesteze din nou prin aclamări și aplauze sgomotoase, cari abia au voit să înceteze. O bucurie de o rară senină-

tate să putea deslăși pe fețele tuturor; ședința aceasta a avut darul de a scorbă în suflete căldura veseliei dela praznicele mari obștești. A urmat adunarea generală a reuniunii pompierilor din comitatul Sibiiu. La masă stă comitetul central, ai cărei membri sunt în mare parte români, iar în sală își ocupă locurile reprezentanții reuniunilor din diferitele comune. Președintele Theiss deschide adunarea prin câteva cuvinte spuse pe nemțește. Căteva „hoch-uri” răslețe răspund. După ședința festivă atât de românească, atât de înălțătoare și plină de farmec, această adunare își face acum impresia privirii unui tablou șters în care abia poți distinge unele colorii mai vii.

Președintele citește procesul verbal, al adunării generale din anul trecut, tot în graiu nemțesc, iar membrul din comitet M. Frățilă îl întoarce pe românește. Când răsună vorba românească țărâniea cinstită din sală tresare din indiferența provocată de limba străină neînțeleasă, și să îndreptează cu îndoită atenție spre cel care îi spune pe limba lui, rezultatul inspecțiilor făcute de vicepreședinții reuniunii prin toate comunele, isprăvile comitetului în diferitele afaceri cari cad în competența lui, în sfârșit tot ce se spune parte administrativă. În unele cauze s'a raportat numai nemțește.

Atunci un reprezentant s'a sculat și a spus că dorește ca atât în concluzele și hotărârile comitetului central cât și ale adunării generale să i-se dea dreptul cuvenit limbei românești, ca uneia care reprezintă majoritatea pompierilor în comitat. S'a primit, fără împotrivire. Un moment tipic. La interpelări și propuneri s'a aude un glas din rândurile ultime: „Mă rog, Domnule.” Si se ridică un țaran de ai noștri, cu aerul lui de sănătate în obrazul rotund și roșu, cu straița de merinde înfășurată în bățul de drum, drept semn că venise din cutare sat îndepărtat sub creasta munților cărunți, unde se cinstesc sărbătorile și să muncește din greu în zilele de lucru. „Mă rog dle — zicea el — să vie la noi în vizitație în Dumineci și în sărbători când suntem acasă, nu în zi de lucru, când suntem în câmp”. Cu atâtea dreptate cerea el aceasta, încât nu putea-i să-l respingi. Firește, s'a făgăduit din partea prezidiului cu multă prevenire că vor ține cont de această cerere dreaptă. A poi s'a fixat locul adunării anuale a anului viitor în Noul sășăsc, și președintele închide adunarea earăși în nemțește. Un întreit „hoch” palid, a ținut să facă epilogul.

Și s'a sfârșit și această adunare, care prin atmosfera ei bicoloră, a contribuit la ivirea unor concluzii în inima noastră, menite să ne întărească convingerile necălitate în puterea de viață și de trăinicie a țaranului român ardelen.

Sub stăpânirea acestor gânduri am alergat cu bucurie la producția pompiereilor din Săliște, care s'a ținut în târg, în fața vilei Ionel Comșa. Am admirat istețimea, abilitatea și disciplina cu cari au executat diferitele producții și perfectă manuire a recuzitelor de stingere. Comitetul central însuși a rămas uimit de succesul atât de strălucit al lor; pompieri au defilat în sunetele famfalei și fluturările stindardului lor, înaintea comitetului central și a întregului public din Săliște și satele învecinate. Președintele Theiss a ținut să spună Dlui căpitan Ion Banciu, cuvinte de laudă la adresa reuniunii, care a arătat progrese uimitoare.

S'a urintrunit apoi la 1½ ore la banchetul dat în „Hotelul comunal”. La masă s'au ținut 4 toasturi, cea ce însemnează că acest moft social, devenit o adevărată plagă în adunările noastre, trebuie șters din răvașul păcatelor noastre naționale. A vorbit dl Ion Banciu, prezid. Theiss, Dr. N. Comșa și Dr. Bruckner. Secretarul P. Giura citește scrisoarea băncei „Transilvania” din Sibiiu, prin care felicită reuniunea de pompieri din Săliște și i dăruiește 100 cor. Se cetește telegrama părintelui Nicolae Ivan, asesor konzistorial, care își scuză absența, felicită reuniunea ca fost secretar al ei, dăruind 50 cor. Ambele daruri se primesc cu aclamații zgomotoase. La 4 ore p. m. publicul există la petrecerea populară din Pavilionul parcului, unde săliștențele, svelte și încântătoare joacă frumoasele jocuri românești, amestecând câte un exotice „boston” sau „cuadrille” care strică hainei românești și petrecerii populare. Seara foc de artificii. Un moft orășenesc, care nu înțeleg cum poate fi importat și la satele noastre. Jocul s'a continuat până la 12 ore din noapte în sala festivă a școlii, în mijlocul unei veselii statornice. Și s'a sfârșit în chipul acesta zilele de sărbătoare deosebite. Merită să se scoată la iveală caracterul curat românesc al lor, pe lângă toată asistența străinilor. Săliștenii, după atâtea petreceri aranjate în nemiluita în decursul acestei veri, pot să scootească de o adevărată biruință, succesul moral strălu-

oit al acestor sărbări. Reuniunea de pompieri și-a aniversat dănuirea de un sfert de veac, în cel mai demn și mai cinstit chip. Iar acum e bine să ne aducem aminte de cuvintele înțeleptului cronicar moldovean Miron Costin, care zicea: „mai rar cu rânduețele...” și îndreptându-ne gândul către țărânul nostru, să săvârșim munca tainică și spornică, munca care e lipsită de recunoașterea zgomotoasă și vanitoasă, dar care își află răsplata în sine însăși, și care singură poate să ajute înaintarea noastră cinstită. *Riporter.*

Inmormântarea protopresb. I. Papiu.

Ca un fulger, cu totul neașteptat, a străbătut la noi știrea dureroasă, că Ioan Papiu a trecut din viață, că unul din onorabili seniori și nestori ai preoției noastre nu mai este.

Dadat am fost a ști între noi, pe acest model al preoției, bunătatea și blândețea intrupată, datat am fost a vedea zilnic pe acest bărbat atât de simpatic și iubit — cu suflet nobil... Azi însă corabia îngusta a celor 6 scânduri îl duce dela noi la malurile unei alte lumi, necuprinse de ochii noștri unde cer nou și pământ nou îl așteaptă și unde soarele altei vieți îl întâmpină cu aurora sa., în o lume a fericirii...

De aproape și de departe ne-am grăbit la știrea tristă a ducerii tale dela noi să plângem lacrima durerii, a iubirii și recunoștinței noastre, să plecăm ghenunchii noștri și din inima să înălțăm rugăciune ferbinte, către Domnul vieții și al morții, pentru odihna tă vecinică!..

Protopresbiterul Ioan Papiu nu mai e între noi, eată să dă groapei, cu peatră se acopere, întru întunecare să sălășluiește, cu morții se îngroapă, de toate rudeniile și pretinii acum se desparte!..

Ce iubit și stimat a fost decedatul, ne arată mulțimea mare de preoți și mireni, bătrâni și tineri pe cari din depărtări și din apropiere durerea i-a intrunit în jurul sicriului său.

Lăcrămile noastre ale celor ce plângem împreună cu voi, jainică familie — durerea noastră o asociem durerii voastre... rugăciunile noastre, cari împreună cu ale voastre să înalță la tronul Cerescului Părinte... să aducă un picur de balsam al mângâierii în inimile voastre sguduite și frânte de durere.

Adânc impresionată oare a fost serbarea de doliu a inmormântării decedatului ppresbiter I. Papiu. Un „șir nesfârșit de cunoscuți petrec dimpreună cu jainica familie rămășițele pământeste... în locul ales spre vecinică odihnă...”

La orele 3 d. a. să începe slujba funebrelă în casa ppterului G. Romanul, ginerele decedatului, de unde ridicat sicriul, cu rămășițele pământeste, în cântările funebre executate de corul teologilor sibiieni din c. III., și urmat de număroși membri ai familiei și reprezentanții și pretini e dus în biserică gr. or. română.

În fruntea cortegiului mergeau studenți români dela școala reală de stat din Deva cunoscuți de directorul școlii, un șir de vre-o 20 de preoți în haine cerne, diaconul Dr. A. Crăciunescu, Prea cuv. Sa Dr. E. Roșca, ases. const. M. Voilean din Sibiiu...

După prohod o frumoasă predică ține asesorul M. Voilean, reprezentantul tractului Sibiiu. Ca reprezentanți ai acestui tract mai înșir aici pe: parohul I. Popovici din Sadu; I. Druha parohul Boiței, Maniu Lungu par. Rășinar; ca reprezentanți ai școalelor. Dl Moise Frățilă dir. Reșinar, C. Popa, inv. Sibiiu. Eug. Popescu Coița.

Ca reprezentanți ai tractului depun și o frumoasă cunună cu inscripția: „Clerul și poporul din. protp. Sibiiului „Veneratul protp.”

Parohia Sibiiu cetate e reprezentată prin Dnii Dr. E. Roșca și Dr. I. Beu; depun și ei cunună cu inscripția „Comitetul par. parohului I. Papiu.”

Românii din Deva depun cunună „neuitatului preot I. Papiu”. Direcțiunea „Albina” din Sibiiu „Membrului ei.” Acestea toate ca daruri ale recunoștinței pe lângă cununile depuse de membrii familiei.

Familia: Copiii, Bunului și neuitatului nostru moș”. Familia Bologa: „Iubitu-lui Tată și tată”. Neuitatului nostru unchiu, Sever, Valeria, Dora și Octavia. Iubitu-lui unchiu: Octavian și Livia...

După prohod întreg cortegiul să îndreaptă spre cimiter în sunetele triste ale clopotelor și în cântările corului, și aci sicriul e așezat în pământ!..

Întreaga Deva și împrejurimea mișoată a asistat la această festivitate de doliu.

Asistența aceasta număroasă arată

dragostea și stima de care s'a bucurat I. Papiu. Dragostea aceasta e îmbărbătarea, mângâierea pe care o dăm întristatei familii.

Adâncă jale și durere ne cuprinde căci te-am pierdut din șirul nostru. ... Chipul tău b'ând va fi însă vecinic înaintea noastră, servindu-ne ca model a protului. Odihește în pace suflet nobil; odihnă, liniște ai căutat... și ai aflat-o... aproape de soția-ți iubită.... În pământul locului natal... îți dormi tu azi somnul cel vecinic, — vei trăi însă în amintirea noastră... fiindu-ne model, ca icoană a bunătății și blândeței.

Dormi în pace!

Sydef.

NOUȚĂȚI.

Reforme militare. În armata austro-ungară va fi reorganizat statul major, după principiile stabilite din partea moștenitorului de tron, Arhiducele *Francisc Ferdinand*. Proiectul e gata deja și a primit și sancționarea prealabilă a Majestății Sale. Scopul reorganizării este reducerea numărului ofițerilor din statul major. Să fie mai puțini, dar mai bine pregătiți. În schimb însă și avansarea lor se va face mai repede, pentru că moștenitorul de tron nu vrea să aibă în armată tot generali — bătrâni.

† **Luisa Lazar.** Cu multă părere de rău anunțăm trecerea la cele vecinice a doamnei *Luisa Lazar*, soția dnlui asesor conzistorial *Moise Lazar*, întâmplată în Sibiu, Sâmbătă dimineața. Despre tristul eveniment s'a dat din partea familiei următorul anunț funebru: Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților înecarea din viață a neuitatei și mult iubitei soții și mamă *Luisa Lazar* născ. *Sander*, întâmplată astăzi în 22 Septembrie v. 1907, la 6¹/₂ oare a. m., în al 65-lea an al etății și 43-lea al căsătoriei sale. Rămășițele pământești ale adormitei în Domnul se vor așeza spre odihnă eternă Luni, în 24 Septembrie v. 1907, la 3 oare p. m. din biserică gr. or. din suburbiul Iosefin în cimitirul de acolo. Sibiu, la 22 Septembrie v. 1907. Fie-i memoria eternă! (Vizite de condoleanțe cu tot respectul sunt scuzate). *Moise Lazar*, asesor conzistorial ca soț. *Aurel Lazar*, locot. c. și r. ca fiu.

„Agitatoare“. Tribunalul regesc din Deva a pus Sâmbătă sub acuză pe doamna *Ana Dr. Vlad*, soția deputatului Dr. *Aurel Vlad*, pe doamna *Aurelia Boldea*, mama dlui deputat, și pe preotul *Petru Lupu*, pentru *agitatie*.

Uniformă nouă va căpăta infanteria din armata austro-ungară, și anume de culoarea uniformei de acum a trupelor de vânători, din motivul, că culoarea aceasta e cea mai potrivită pentru a rămâne armata neobservată de ochii dușmanului la depărțări mai mari.

Doctoratul în drept se va introduce la universitatea din București. Profesorii dela facultatea de drept de acolo au ținut consfătuire zilele trecute în prezența ministrului de culte și instrucțiune *Haret* și au decretat înființarea lui. Cursurile vor dura doi ani și vor fi predate de actualii profesori ai facultății.

† **Cornelia Ciceiu**, învățătoare la școala ort. română din Sighișoara, a răposat în Domnul la 2 Octombrie n. 1907. Însemnarea s'a făcut Vineri în 4 l. o. cu frumos ceremonial. Au servit preoții Ioan Muntean (Sighișoara) Nicolae Doctor (Hașfalău) Zaharie Ganea (Ferihaș) Nicolae Gheaja (Laslea mare) și Ioan Dan (Șard) Cântările funebre le-au executat mai mulți învățători din tract. Pe răposata o deplânge neconsolata mamă Maria n. Boiu. fratele Emilian și număroase rudinii. În veci pomenirea ei!

Procesul lui Gorki. Celebrul scriitor rusesc, *Maxim Gorki* a scris un roman intitulat „Mama“. Censura din Rusia a aflat însă, că romanul e primejdios pentru ordinea publică, a ordonat deci confiscarea romanului, iar pe autorul *Gorki* l-a dat în judecată.

Sfințire de biserică. Comitetul parohial din Murăș-Cristur invită la actual sfințirii nou edificatei biserici gr. or., act care se va celebra Duminecă în 13 Octombrie st. n. la 8 oare a. m. precum și seara la Petrecerea de toamnă împreună cu concert dat de un grup de tineri absolvenți de teologie. Inceputul la 7 oare seara. Prețul de intrare: de pers. 1 cor. de familie 4 cor. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Non proces de presă „Luptei“. Ziarul „Lupta“ din Budapesta e de nou improcesat, pe motiv de „agitatie“, pentru articolul „Plecarea Majestății Sale“, publicat în Nr. 119 al „Luptei“. Acesta e al 8-lea proces de presă al numitului ziar.

Sabie de onoare. Țarul Nicolae al Rusiei a trimis principelui *Arseniu* din Belgrad o prețioasă sabie de onoare, drept recunoștință, pentru că a luat parte ca ofițer al armatei rusești la războiul ruso-japonez. Pe sabie e gravată inscripția: *Pentru vitejie!* Un trimis special al țarului a adus sabia la Belgrad.

Ministrul de externe al Rusiei decorat de regele Carol. Din Viena se anunță că regele Carol al României a decorat pe ministrul de externe rusesc *Is-wolski* cu „marea cruce a Stelei Române“.

Hymen. Dșoara *Aurelia Lucreția Tătar* și Dl *Ioan Triff* absolvent de teologie, anunță celebrarea religioasă a cununiei lor, care va avea loc Duminecă, în 13 Octombrie a. c. st. n. la orele 11 a. m., în biserica ort. rom. din Sudriaș-Jupani.

Stegarul lui Avram Iancu. După cum cetim în „G. T.“ a murit la Poeni (România) bătrânul *George Cruce*, care a luat parte alături cu Avram Iancu la luptele pentru libertate din 1848, făcând minuni de vitejie. Pentru virtuțile sale, Iancu l-a ridicat la rangul de purtător de steag. După încetarea luptei *George Cruce* s'a așezat în România, dar pe urmă a venit iarăși în Ardeal, lucrând pentru desțeptarea poporului român. Acum 15 ani s'a reintors în România, unde l-a ajuns sfârșitul.

S'a împușcat din nebagare de seamă locotinentul *Schmidt* din *Spandau*, în modul următor: Purta revolverul în buzunara pantalonilor. Dimineața când s'a îmbrăcat cam repede pentru a nu se întârzia dela casarmă, revolverul s'a descărcat. Glonțul i-a intrat în foale și până seara nenorocitul a murit între dureri groaznice.

Coroane eterne. Recunoștințele eleve din a. 1902/3 ale internatului „Asociațiunii“, dăruiesc în memoria iubitei lor domnișoare *Cornelia Ciceiu* și în loc de cunună peritoare pe cociugul ei, 20 cor., pentru fondul „Darurilor de Crăciun sârărilor nostri“, iar familia asesorului conzistorial *Vic. Tordășianu* la fondul „Masa învățăcelilor meseriași“ 10 cor.

Dar pentru biserică. Onoratul Domn *Tănase Urs* din Cața, domiciliat în București, membru în comitetul actual al societății „Frăția“ împreună cu stimata dnă *Ana Tănase Urs*, au cumpărat un rând de vestimente negre de toată frumusețea, în preț de 60 cor. pe seama sfintei noastre biserici ort. române din Comana-inferioară. Asemenea au dăruit sus numiții 5 cor., la speșele maslului ofițat de 5 preoți, pentru comuna Comana-inferioară. În fine amintesc și de cartea dăruită subsemnatului, care carte cuprinde toate fazele de dezvoltare, prin care a trecut societatea „Frăția“, în care societate dl Tănase Urs și-a avut partea leului. Bunul creator, dela care porcede toată darea cea bună și tot darul desăvârșit, lungească-i firul vieții la mulți ani fericiți, ca să mai poată jertfi pentru casa Domnului. Subsemnatul în numele bisericii noastre, mă simt îndatorat a aduce și pe această cale mulțumita mea bunilor dăruitori. *Ioan Popița*, preot ort. român.

Socialist condamnat. În foaia socialistă „Testvérség“ ce apare în Szombathely a apărut în anul trecut mai multe articole contra militarismului. Unul din aceste articole a fost încredințat, iar autorul, o călă de zidar cu numele *Vinkowitz*, a fost pedepsit cu 6 luni închisoare de stat. Curia a întârrit pedeapsa.

La a 2-a expoziție de copii, ce o va aranja „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“, Duminecă la 13 Oct. n. în Ilimbav se admit numai copii din Ilimbav cu vârsta între 6 luni și 8 ani. Se vor distribui premii în valoare de 170 cor., la care concurge Reuniunea agricolă cu 130 cor., cassa mizerilor din Ilimbav cu 20 cor., com. bis. gr. or. cu 5 coroane și Insoțirea de credit „Raiffeisen“ cu 15 coroane. Premiile se împart astfel: Grupa I. Copii: a) dela vârsta de 6 luni până la 12 luni: 1 premiu de 10 cor. 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.; b) dela 1—2 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 coroane; c) dela 2—4 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.; d) dela 4—6 ani: 2 premii de câte 5 cor. 2 premii de câte 3 cor. Grupa II. Copii: a) dela vârsta de 6—12 luni: 1 premiu de 10 cor. 2 premii

de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.; b) dela 1—2 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.; c) dela 2—4 ani: 2 premii de câte 4 cor. 2 premii de câte 3 cor.; d) dela 4—6 ani: 2 premii de câte 5 cor. 2 premii de câte 3 cor.; e) dela 6—8 ani: 2 premii de câte 5 cor. Juriul constă din domnii: Dr. I. Beu, președinte, Romul Simu, secretar al juriului; membrii comitetului central al Reuniunii: P. Luca, I. Chirca, P. Drăghici, Dr. P. Șpan, V. Stan, Dr. I. Stroia, Dr. L. Borcia, Nic. Iosif, I. Popescu, O. Stefle, E. Verzariu, T. Andrei și Vic. Tordășianu; medicii: Dr. N. Calefariu, Dr. I. Bnour, Dr. Nic. Comșa, Dr. I. Elekeș, Dr. I. Iancu, Dr. At. Moga, Dr. V. Mihai, Dr. I. Popp, Dr. G. Prunș, Dr. Eisenmayer și Dr. M. Grün, apoi dl Ioachim Muntean, protop. și doamna; Nicolae Petra-Petrescu și dna; Gustav Hanner și doamna; Ioan Alexandru, paroh și doamna; Procopiu Marin și dna; Mateiu Luca, preot și doamna; I. Petrișor par. și dna; Florian Bologa, par. și dna; Valeriu Bonea și doamna; Ioan Dragoman, inv. și Ioachim Părau, paroh. Împărțirea premiilor se face în mod sărbătoresc la ora 2 d. a. și va fi precedată de conferența dlui Dr. Ilie Iancu, medic, „Despre nutrirea și îngrijirea copiilor sugători“ și a medicului Dr. Ilie Beu „Despre îngrijirea copiilor după înțarcare“. Copiii premiați se vor cântări, măsura și fotografia.

Nouă bae de cărbuni. Pe hotarul comunei Strei-Plopi s'a aflat o bogată vână de cărbuni de piatră. După părerea pricepătorilor vâna (stratul) zace afund în pământ, exploatarea e legată deci de mari cheltuieli, reclamate de investiri necesare, prin urmare s'a hotărât înființarea unei societăți pe acții.

Expoziție internațională de galițe. La sfârșitul lunii Novembre se va aranja în Budapesta o expoziție internațională de galițe. Ministrul ungar de agricultură a pus la dispoziția comitetului aranjator un ajutor de stat în suma de 6000 cor.

Dare pe cărți de joc. Reprezentanta orașului Miskolcz a luat hotărârea, ca pentru fiecare rând de cărți, să se plătească 20 fileri, iar dacă conține mai multe decât 32 cărți, să se plătească 40 bani dare comunală. Regulamentul desbătut și votat s'a trimis ministerului de interne spre aprobare.

ECONOMIE.

Curs de pomărit în Săliște.

Subsemnatul comitet central aranjează în zilele din 12—14 Octombrie n. c. la școala economică din Săliște un curs de pomărit în scopul calificării fiitorilor conducători ai școalelor de pomă comunale, cari până aci nu au luat parte la asemenea cursuri cum și pentru cei cari ar dori să și înmulțească cunoștințele până aci câștigate. Participanții primesc diurn de câte 3 cor. la zi, din cari 2 cor. dela comisia economică comitatensă și 1 cor. dela Reuniune. Vicecomitele comitatului nostru a îndrumat primăriile comunale din comitat să adune datele despre calificarea actualilor conducători ai școalelor de pomă, pe cari să le înainteze până 8 c. la oficiul primăriei, de unde să aștearnă imediat la oficiul de vicecomite, care va alege pentru curs în prima linie pe cei necalificați. Avisul despre primire se va da pe cale telefonică, ear cei primiți au să se prezenteze în 12 Oct. c. la ora 8¹/₂, la școala economică din Săliște.

Sibiu, 5 Octombrie n. 1907.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucaș, president.

Vic. Tordășianu, secretar.

Cărți și reviste.

Revista Asociației învățătorilor și învățătoarelor din România pe lunile Iunie și Iulie are următorul cuprins: Păreri relative la viitoarea reformă a învățământului primar rural de D. Brezeanu. Cătră colegi, de T. C. Ionescu, Centrala bănelor populare față de învățători de Pr. N. Gr. Aramă. Rezultatul școalelor de gospodărie țărănească de P. Volănescu. Lupta între școală și administrație de P. Chirțescu. Legi părtinitoare de T. C. Ionescu. Experiențe pedagogice și societatea de studii psihologice de Gr. Al. Tăbăcaru. Literatura poporană Română de Rădulescu-Codin. Măstrele de lucru manual de T. V. Ungurean. Excursiunile învățătoarești de D. Faur. Examele de admitere la Seminar de Alex. Lerescu. Cartea de cetire oficială de I. Mircescu. Necesitatea studiului limbilor străine de Emil Palade. Cărți

și reviste, L. Mrejeru, S. Popescu, G. P. Salvin. Miscellanea: G. P. S. — Tip. „Dâmbovița“ Negoescu A C-nie. — Târgoviște.

Stadiuri de slăbiciune

le vindecă repede Emulsiunea lui SCOTT, fie acelea trușți sau urmări de boale. Emulsiunea lui Scott poate fi privită ca un mijloc de vindecare nutritiv, care posedă putere extraordinară de efect și totodată este foarte ușor de mistuit și ticnește

Chiar și cel mai îndărătnic pacient se dedă iute cu „SCOTT“, și chiar celui mai slăbit stomac nu-i cauzează „Scott“ nici o greutate. — Pescarul — ca semn de garanție al experiențelor lui SCOTT.

Prețul unei sticle originale C. 2.50 De cumpărat în toate farmaciile.

Cu 1 Octombrie v. se deschide abonament nou la ziarul „Telegraful Român“ cu prețul indicat în fruntea foii. Abonații noi sunt rugați să indice precis și legibil adresa, pentru a se putea face expedarea foii fără pedecă. Abonații vechi binevoiască, la reînnoirea abonamentului, să indice numărul de pe fâșia sub care le merge foaia. Restanțierii sunt rugați să-și achite datoria. **Administrațiunea.**

Nr. 451/1907.

1—3

Concurs.

Pe baza §-lui 63 din Statutul Organic, combinat cu §. 23 punct 5, și a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de congresul național-bisericesc al metropoliei noastre sub Nr. 136 din 1888, prin aceasta conform ordinului Preavenerabilului Conzistoriu arhidiececan Nr. 11338 Plen. 1906 — se publică concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în nou înființatul tract al Geoagiului.

Fiitorul protopresbiter ca atare, până la devenirea în vacanță a parohiei centrale Geoagiul-de-jos-Suseni, unde și până atunci își va ține cancelaria, — va ocupa parohia vacantă Feredeou.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1) venitele parohiei de clasa a III Feredeou, satorite în coala B. din întregirea venitelor preoțești dela stat;

2) venitele protopresbiterale, anume: salariul din dotațiunea satorită din fondul „Rudolfin“ cu adausul de salar împreună cu repartițiunea protopresbiteratului;

3) taxele ce incurg pentru vizitarea comunelor tractuale și pentru alte funcțiuni speciale.

Concurenții au să documenteze calificațiunea prescrisă prin concluzul congresual Nr. 111 din 1888, și concluzele lor instruite cu toate documentele necesare să le aștearnă consistoriului arhidiececan în răstimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în „Telegraful Român“ alăturând la documente și o tabelă de calificațiune după rubricile indicate în provocatul regulament congresual, § 12.

Concursele, întrate după expirarea termenului de concurs, nu se vor lua în considerare.

Dat în ședința comitetului protopresbiter al tractului Geoagiul, ținută în Geoagiul-de-jos-Suseni, la 21 Iunie 1907.

Vasile Domșa m. p. pretopresbiter adm. prez.

Ioan Iancu n. p. notar.

Orăștie, 23 August 1907.

Vasile Domșa protopresbiter.

Nr. 860—1907

[287] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Voivodenii-mici, în protopresbiteratul gr. or. Făgăraș, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh, să-și substearnă cererile concursuale, instruite conform legilor din vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Făgăraș, până la termenul sus arătat, având a se prezenta la sfânta biserică spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Făgăraș, în 14 Septembrie 1907.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al Făgărașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopresbiter.

Nr. 4429/1907

[288] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de notar devenit vacant prin pensionare în comuna Apoldul-de-jos, se descrie prin aceasta concurs.

Cererile concursuale instruite în senzul §. lui 6, I: 1883 și §. 3, XX: 1900 au a se prezenta subscrisului în modul prescrip până în 19 Octombrie a. c.

Miercuria, în 2 Octombrie 1907.

Mangesius
pretorul cercului suprem.

Nr. 561—1907

[280] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului al doilea de învățător nou înființat dela școala populară confesională gr. or. română din Arpașul-superior, protopresbiteratul Avrigului, se descrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt salariul anual de 600 coroane, cerând dela stat, precum cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek. Szabenvármegye) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare la sfânta biserică spre a face cunoștință cu poporul și referințele locale.

Avrig, 2 Septembrie 1907.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Cădea
protopresbiter.

Ad. Nr. pp. 1002—1907

[281] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna Someșul-cald prin aceasta se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 200 cor. din repartitie dela popor și 400 cor., ce se vor primi ca întregire dela stat; cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Doritorii de a reflecta la acest post au ași înainta suplicile de concurs subsemnatului oficiu în termenul sus indicat, fiind instruite conform normelor în vigoare.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. Cluj, 12 Septembrie 1907.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Nr. 442—1907

[283] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoarești vacante din comunele mai jos însemnate, din protopresbiteratul Geoagiuului se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Almașul-mic, cu salariu 600 coroane, 200 coroane din repartitie și 400 coroane din ajutorul ce se va cere dela stat, cuartir și lemne de foc în natură.

2. Porcurea cu salariu 600 coroane, 200 coroane din repartitie și 400 cor. din ajutorul dela stat, cuartir și lemne de foc în natură.

Reflecții și vor așterne cererile concursuale înzestrate cu documentele necesare subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar pentru a se face cunoscuți poporului, au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sâmbătoare în comună spre a-și arăta dexteritatea în cântat și tipic.

Orăștie, 15 Septembrie 1907.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geoagiuului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Vasile Domșa
protopresbiter adm.

Luați bine seamă la aceasta!

„LAVALLIT”

scutit prin lege,

coloritură desinfecționătoare
pentru eșitori și pissoire.
Coloritură pentru păreți, scocuri și fieli.

De mare însemnătate atât pentru eșitorii din școli, direcții, spitale, cafenele, restaurante cât și pentru pissoarele publice sau private din locuri închise, și din grădini publice.

Reînnoire ajunge odată la lună.
1 kilogram este destul pentru 2—3 metri cubici.

Această coloritură cruță clăteala cu apă,
care e foarte scumpă și care afară de
aceea nu desinfecționează nicicând. o o o

Pissoarele și eșitorii le face cu totul fără miros.

Spre vânzare numai direct la:

Gustav Ziegler, măestru lăcătuș.

[285] 1—3

Sibiu. Bruckenthalgasse.

FABRICA DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din BUZIASFÜRDÖ

— aranjată modern — furnizează prompt afară de cartel, orice cantitate de

ACID CARBONIC

natural, curat chimic și fluid,

din izvoarele de acid carbonic din Buzias, cari sunt renumite în toată lumea prin producția de sodă pentru cârmări și pentru alte scopuri industriale.

Să nu se confunde cu acidul carbonic artificial, care e mult mai puțin veritabil.

Serviciul este de încredere și foarte conștient.

APA MINERALĂ și VINDECĂTOARE
din BUZIASFÜRDÖ

se capătă în sticle de 1/1 și 1/2 litru.

Succesele la vindecarea durerilor de inimă, de răunchi și de besică sunt neîntrecute

Apă de masă de prima clasă!

Informațiuni dă cu cea mai mare promptitudine:

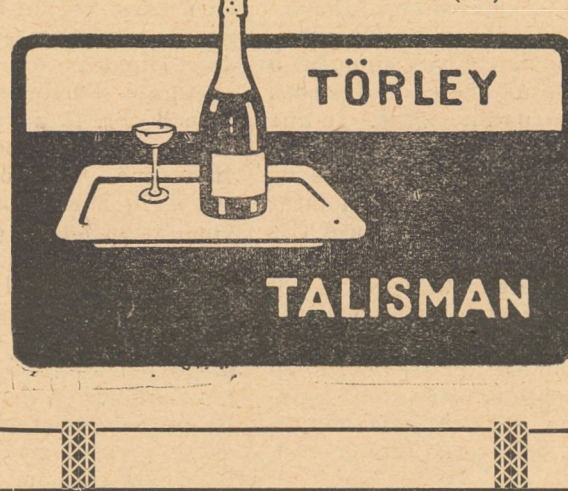
Fabrica de acid carbonic și speditorul de
apă minerală a lui Muschong din Buziasfördö.

Adresa pentru telegr. este: Muschong Buziasfördö. — Inter. Telefon 18.

(286) 1—100

(279) 2—12

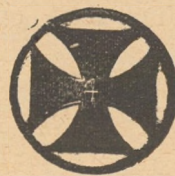
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tăuțuri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurșe din toate părțile lumii cari prefuesc cu multă încredințare mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. — Unde orice încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oșcios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 8.—

folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Eспедиție din centru și locu de vânzare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

Nr. 86967.

Nu e mijloc secret!

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 6.—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă. [11] 2

V/27, strada Vadász 34 colțul.

Nr. 460

[289] 1—3

Concurs

Pentru instituirea unui cap lan cu drept de succesiune lângă parohul Ioan Pataki în parohia de clasa a II-a Berghin cu fia Co'ibi, pe baza deciziei Pr. avener-tului Consistor arhidiecezan dtto 18 Septembrie a. c., Nr. 10140 B., se publică concurs cu termen d: 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt: jumătatea venitelor preoțești fasonate în tabela B, pentru întregirea dela stat.

Concurenții au sa-și aștearnă cererile, instruite conform normelor din vigoare, în termenul susindicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sebeș, 23 Septembrie 1907.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului.

Sergiu Medean
protopresbiter.

[282] 2—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de capelan cu drept de succesiune sistematizat la anul 1892 și aprobat cu rezoluțiunea Ven. Consistor arhidiecezan dtto 25 Iunie 1891, Nr. 3796 Bis. în parohia de cl. II. Mohu, devenit vacant prin moartea fostului capelan Ioan Slăvescu, la cererea parohului veteran Ioan Slăvescu, aprobată cu rezoluțiunea consistorială dtto 26 Iunie a. c. Nr. 7121 Bis. se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parohiei fasonate în tabela B, pentru întregirea venitelor dela stat și cele specificate în concluzul comitetului parohial dtto 27 Septembrie a. c. Nr. XVII.

Doritorii de a reflecta la acest post, vor avea a-și așterne cererile concursuale instruite în senzul normelor din vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiuului, iar pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, au a se prezenta în comună în vre-o Duminecă ori sâmbătoare la sfânta liturgie.

Mohu, din ședința comitetului parohial, ținută la 27 Septembrie 1907, în conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Victor Caraban
prezident.

Ioan Simion
notar.

Nr. 812.

Văzut:

In absența protopresbiterului:

Mateiu Voilean
asesor consistorial.

Nr. 504—1907

[278] 3—3

Concurs

Pe baza înaltei ordinațiuni consist. din 17 Iulie a. c. Nr. 7987 Bis., pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericăscă de clasa I Deda. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român”. Emolumentele sunt cele fasonate în coala B, despre întregirea venitelor preoțești dela stat.

Petenții vor așterne suplicile concursuale instruite conform normelor în vigoare. subscrisului oficiu în termenul deschis, și sub durată concursului, cu previa încredințare a subscrisului, se pot prezenta în comună la serviciul divin, pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Reghin. M-Cueșd, 29 August 1907.

În conțelegere cu comitetul parohial:

Galaction Șagau
protopresbiter.

Pălării

păroase pentru preoți români
à cor. 8.— și extrafine à cor.
9-60, model nou, după dorință,
ușoare, în cea mai fină și mai
frumoasă calitate, recomandă
cu prețurile cunoscute de efitne

Carol Niedermaier

pălărier

33 strada Cisnădiei 33

„La pălăria roșie”.

La comande din afară, împachetarea, cutia și spesele postale sunt gratuite. Măsura se ia într-o pălărie potrivită cu centimentru din panglică ne-elastică. [210] 20—23